בס"ד

דף מקורות ללימוד הורים וילדים

בי"ס ממ"ד ב' גילה -ניסן תש"ע

"שבת הגדול..."

מקור 1- "שולחן ערוך" הלכות פסח סימן תל

"..שבת שלפני הפסח קורין אותו שבת הגדול, מפני הנס שנעשה בו."

מקור 2 שמות פרק יב (פרשת בא)

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר, הַחֹדֶשׁ הַזֶּה (ניסן) לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: דַּבְּרוּ אֶל כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר **בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה** וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית אָבֹת שֶׂה לַבָּיִת:.... וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת **עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה** וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כֹּל קְהַל עֲדַת יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבָּיִם:

מקור 3- ספר מורה הנבוכים (לרמב"ם)

כבר אמרה התורה וכפי שפירש אונקלוס שהמצריים היו עובדים מזל טלה, מפני זה היו אוסרים לשחוט הצאן, והיו מואסים רועי צאן, כמו שנאמר "הן נזבח את תועבת מצרים.." ולזה היו אוסרים גם אכילת העזים. אבל שחיטת הבקר כמעט שהיו אוסרים אותו רוב עובדי ע"ז, וכלם היו מגדילים (מרוממים) זה המין מאד, **ולזה תמצא אנשי הודו עד היום לא ישחטו הבקר כלל...**

מקור 4- ספר האורה חלק ב (מיוחס לרש"י זצ"ל)

שבת שלפני הפסח נהגו בני אדם לקרוא אותו שבת הגדול ולא ידעו על מה שהרי אינו גדול מכל שבתות השנה?! אלא לפי שניסן שבו יצאו ישראל ממצרים **חמישי** בשבת היה, כמובא ב"**סדר עולם**", ומקחו של פסח מבעשור, היה **בשבת** שלפני הפסח. אמרו ישראל: "הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלונו"?! [שמות ח' כ"ב] אמר להם הקדוש ברוך הוא עתה תראו הפלא אשר אעשה לכם הלכו ולקחו איש את פסחו להיות להם למשמרת עד ארבעה עשר יום בניסן, כשראו כן המצריים היו רוצים לקום ולנקום מהם, והיו נדונין ביסורים וחליים רעים ומרים, ולא יכלו לישראל, **ועל שם שנעשו בו נסים לישראל באותו שבת שלפני הפסח, נקרא שבת שלפני הפסח שבת הגדול.** (מפי ר' אברהם נשמתו עדן)

מקור 5- בית יוסף (פירוש ר' יוסף קארו על ארבעה טורים בשינויי לשון קלים) סימן תל

ואם תאמר לפי טעם זה היה לקרוא לכל הימים דמעשור לחודש עד ערב הפסח "ימים גדולים" דבכולם נעשה הנס? ויש לומר שעיקר הנס היה בהתחלתה שאז היה עיקר כעסם של המצרים, אבל אחר שעבר היום הראשון כבר הורגלו..."

מקור 6- ספר "שבולי הלקט" (לר' צדקיה בר אברהם הרופא, חי לפני 800 שנה בגרמניה)

טעם אחר לפי שמאחרין העם בשבת שלפני הפסח לשמוע הדרשה עד אחר חצות סמוך למנחה עד שדורשין שם הלכות ביעור והלכות שמירת המצות. הלכות מלאכת יום טוב הלכות חולו של מועד הלכות עשיית ליל ערב הפסח ועוד כדי לספר גבורות אלקינו איך באו אבותינו במצרים איך הוציאם .... וקרע להם את הים, ולספר ולדרוש בקהל את כל אשר עשה ונמשך הרבה (זמן) והעם אינן הולכים לבתיהן עד שיגמור [את הכל] שאם לא ישמעו עכשיו אימתי ישמעו?!... **ומפני זה נראה בעיני העם היום גדול וארוך יותר מיום אחר ועל כן קראו לשבת זה שבת הגדול...**

מקור 7 -"וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ **הִיא** לָכֶם מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת כִּי כָּל הָעֹשֶׂה **בָהּ** מְלָאכָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמֶּיהָ" (שמות פרק לא פסוק יד) **מקור 8** - "שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַה' כָּל הָעֹשֶׂה **בּוֹ** מְלָאכָה יוּמָת" (שמות פרק לה פסוק ב)

!!! יש לשים בגניזה